

Hjemmestrikkede ideer til at undgå legionellabakterier i brusevandet kan give falsk tryghed.

I pressen har vi i de seneste måneder set flere "gør-det-selv" forslag til at forhindre legionellabakterier i svømme- og sportshallers bruseanlæg.

Baggrunden er stigende fokus på risikoen for legionellainfektion ved brusebad i svømmehaller og lignende installationer efter flere avisomtaler om dødsfald og invalidering.

Om end nogle af forslagene kan have en vis effekt, i hvert fald for en periode, er ingen af dem tilstrækkelige. Heller ikke i forhold til de internationale anbefalinger fra EWGLI (European Working Group for Legionella Infection) eller Statens Seruminstitut.

- Det er f.eks. foreslået at udskifte til kobberør.

Ideen er god, men ikke ny. Den blev introduceret for flere år siden (2005) af det hollandske firma KIWA efter nogle iagttagelser, nemlig at der var færre legionellakim i nogle nyere kobberørinstallationer end i andre undersøgte installationer (rustfrit stål og PEX-rør). Angiveligt fordi de nye kobberør korroderede og kobber er giftigt for bakterier. Men KIWA meddelte senere at denne forskel forsvandt efter en periode. Efter en periode dannes et beskyttelseslag indvendigt i kobberørene og effekten på bakterier forsvinder. For højt kobberindhold i vand kan i øvrigt være sundhedsmæssig betænkelig.

- Andre har med flere forskellige metoder og udstyr foreslået at man med mellemrum hæver temperaturen på det varme vand til 60-70 grader.

Metoden er udbredt især i Tyskland. Men internationale undersøgelser har påvist at en periodisk gennemskylning med hedtvandstemperaturer ikke kan erstatte den løbende forebyggelse ved anvendelse af tilstrækkelig høje minimumstemperaturer under normal drift.

Legionella vil under gode temperaturbetingelser fordobles hver 3' time. Dvs. 1 kim kan blive til 10.000 kim på 1,5 dag, herefter 100.000 på 2 dage og 1 million på 2,5 dag. Der skal således omtrent dagligt foretages en hedtvandsgennemskylning, hvis man vil være blot rimelig sikker på at undgå meget høje kimtal.

Hertil kommer at legionellabakterien gemmer sig i bioslim og amøber, som kan være termisk isolerende, så bakterien overlever og senere kan opformere sig.

De høje temperaturer indebærer skoldningsrisiko, korrosion og voldsom kalkudfældning.

Metoden anbefales af EWGLI og Statens Seruminstitut til desinfektion af allerede inficerede vandsystemer og det kan i sig selv være en vanskelig proces. Men ikke som egnet til forebyggelse.

Der er flere grunde til at fælles bruseanlæg i svømmehaller og sportshaller kan betegnes som anlæg med relativ høj risiko for legionærsygdom. Bruserne benyttes af mange mennesker. Herunder personer med større tilbøjelighed til at blive alvorligt syge af en legionellainfektion. Desuden er mange fællesbruseanlæg projekteret på et tidspunkt, hvor Legionella knapt var kendt. Det var almindeligt at blande det varme og kolde vand i nogle store beholdere til en behagelig badetemperatur og lede vandet direkte gennem nogle rør

ud til bruserne. Desværre er netop denne temperatur også den optimale væksttemperatur for bakterien Legionella.

I dag fraråder man klart "forblanding" og de fleste fælles bruseanlæg kan uden uoverskuelige udgifter ombygges efter anvisning af fagfolk med tilstrækkelig viden om legionellaforhold i brugsvandsinstallationer. Dette sker på baggrund af en grundig gennemgang og risikovurdering indenfor en beskeden prisramme.

Men historier om svømmehaller, der er ombygget for adskillige millioner kr. med det formål at forebygge legionærsygdom kan være grunden til at man mange steder afstår fra de nødvendige og tilstrækkelig ændringer eller opfinder hjemmestrikkede metoder, som mere eller mindre er spild af penge og ikke giver den fornødne sikkerhed.

25.1.2012
Guldager A/S

For yderligere oplysninger: se
<http://www.sundtvand.dk>